Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2012-2013

Anàlisi musical

Sèrie 1

Qualificació					
Exercici 1		1			
		2			
		3			
		4			
		5			
		6			
		7			
		8			
		9			
		10			
Exercici 2	Α	1			
		2			
		3			
		4			
		5			
	В	1			
		2			
Exercici 3		1			
		2			
		3			
Qualificació final					

Etiqueta identificadora de l'alumne/a	Etiqueta de qualificació			
Ubicació del tribunal				
Número del tribunal				

Aquesta prova consta de tres exercicis i s'iniciarà amb les audicions en què es basen l'exercici 1 i l'exercici 2.

Exercici 1

[4 punts. Cada qüestió val 0,4 punts. No hi haurà descomptes de penalització en cap cas.]

Escolteu amb atenció els deu fragments de música que sentireu a continuació i trieu la resposta correcta entre les quatre que us proposem per a cada fragment. Cadascun es repetirà una vegada, després d'un petit interval, abans de passar al següent.

- 1. a) Ritme ternari / començament tètic.
 - b) Ritme ternari / començament anacrúsic.
 - c) Ritme binari / començament tètic.
 - *d*) Ritme binari / començament anacrúsic.
- 2. a) Trombó / oboè.
 - **b)** Trompa / clarinet.
 - *c*) Trompeta / clarinet.
 - *d*) Trompeta / oboè.
- **3.** *a*) Minuet.
 - **b**) Tema amb variacions.
 - c) Rondó.
 - **d**) Lied.
- **4.** *a*) Contralt / tenor.
 - **b**) Contralt / baríton.
 - c) Soprano / tenor.
 - *d*) Soprano / baríton.
- 5. *a*) Quartet de corda.
 - b) Concert per a instrument solista i orquestra.
 - c) Sonata.
 - d) Simfonia.
- **6.** *a*) Òpera.
 - **b**) Opereta.
 - c) Sarsuela.
 - d) Comèdia musical.
- 7. a) Bel canto.
 - **b**) Sprechgesang.
 - c) Jodler.
 - d) Blues.
- **8.** *a*) Monodia.
 - b) Melodia acompanyada.
 - *c*) Polifonia.
 - d) Heterofonia.

- 9. a) Nacionalisme.
 - **b**) Barroc.
 - *c*) Renaixement.
 - d) Classicisme.
- **10.** *a*) A-B-A-C-A.
 - **b**) A-A-B-A-B-A.
 - *c*) A-B-A-B-C-C.
 - **d**) A-A'-B-B'-C-C'.

Exercici 2

[4 punts]

Escolteu atentament el fragment d'una peça musical que figura en la llista d'obres que heu de conèixer. Aquest fragment, després d'una pausa, es tornarà a sentir.

A) Anàlisi formal i estructural

[3 punts. Cada qüestió val 0,6 punts. Per cada error es descomptaran 0,1 punts. Per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

En relació amb la peça que sentireu, trieu la resposta correcta a cada qüestió.

- **1.** *a*) Comencen tocant a la vegada tots els instruments del grup, tret de l'instrument de vent, coincidint amb l'inici de compàs.
 - b) Comencen tocant només els instruments solistes, en un començament anacrúsic.
 - c) Comencen tocant només els instruments solistes, en un començament tètic.
 - *d*) Comença tocant només l'instrument de teclat, que executa uns quants compassos d'introducció *ad libitum*.
- 2. El primer instrument melòdic solista que sentim
 - *a*) és el violí, i li respon immediatament la flauta amb una figuració rítmica de semicor-xeres.
 - **b**) és el violí, i li respon immediatament el violoncel amb una figuració rítmica de corxeres.
 - c) és la flauta, i li respon immediatament el violí amb una figuració rítmica de corxeres.
 - *d*) és la flauta, i li respon immediatament el violí amb una figuració rítmica de semicorxeres.
- 3. Si ens fixem en els dos instruments solistes melòdics més rellevants, observem que
 - a) tots dos acostumen a tocar simultàniament la mateixa melodia.
 - b) s'alternen: quan un toca, l'altre sempre calla.
 - c) un d'ells sempre fa de protagonista, mentre que l'altre es limita a acompanyar-lo.
 - *d*) comparteixen el protagonisme: encara que toquin junts, es van cedint la paraula l'un a l'altre de manera imitativa.
- 4. En aquest fragment, el compàs
 - a) sempre és quaternari.
 - b) sempre és ternari.
 - c) passa del quaternari inicial al ternari quan entren els instruments solistes.
 - d) passa del ternari inicial al binari amb el segon tutti.
- **5.** Durant els *tutti*,
 - a) l'instrument de teclat deixa de tocar.
 - b) l'instrument de vent deixa de tocar.
 - c) tots els instruments solistes deixen de tocar.
 - d) els instruments solistes són els únics que toquen.

B) Anàlisi estilística i contextual

[1 punt]

Responeu a les qüestions següents.

- 1. A quin dels gèneres següents correspon la música que heu sentit? Marqueu la resposta correcta i justifiqueu l'elecció en una frase que defineixi el terme que heu triat.

 [0,5 punts]
 - a) Simfonia orquestral.
 - b) Obertura d'òpera.
 - c) Concert solista.
 - d) Concerto grosso.
- **2.** Escriviu un comentari breu (entre cent i cent cinquanta paraules) en què identifiqueu l'obra amb l'autor/a i descriviu una característica, com a mínim, de l'estil general en el qual s'inscriu l'obra.

[0,5 punts]

Exercici 3

[2 punts]

Llegiu el text següent i responeu a les questions que us plantegem a continuació.

Peces per a dislocar-se els dits

[...] Però, a més a més, Chopin és revolucionari en un sentit molt més espectacular: és cert que, a les dames i a molts cavallers dels salons parisencs, tracta de satisfer-los amb peces menors i particularment fascinants, masurques i nocturns (amb un gènere que està en voga des de John Field), és a dir, amb coses sempre adequades com a petit obsequi o per a una dedicatòria galant i que, per regla general, són tan tocables que immediatament es poden convertir en música habitualment interpretada en els instruments de la millor societat parisenca; però l'autèntica conquesta del saló, el vassallatge de prínceps, diplomàtics i cardenals, el sotmetiment de la noblesa i el diner, de la política i la bellesa, són coses que Chopin du a terme mitjançant els estudis. Com podríem dir de Brecht, Chopin els imposa peces didàctiques. I trenca el marc que fins aleshores havia delimitat el gènere *estudi*: el marc tècnic i musical, però també el marc social. És possible que en aquells salons es practiqués a vegades l'estudi, però era inaudit que un pianista interpretés estudis com a peces virtuosístiques. Chopin converteix l'estudi en apte per al saló, apte per a l'expressivitat i per a l'art.

Així doncs, què havia estat fins aquell moment l'estudi? Seria temptador dir que havia estat una pobra Ventafocs al servei de l'execució pianística, i que el príncep Chopin se l'endú ara al seu palau i s'hi casa, mentre que les seves orgulloses i altives germanes, la sonata i la fantasia, resten amb un pam de nas. Temptador i també cert, en certa manera. Com és natural, la funció de l'estudi era ajudar tothom: els principiants, amb les seves mans infantils; les dames, que volien tocar «amb brillantor però sense dificultats»; però també els estudiants avançats, amb prou d'ànims per a encarar-se amb la bravura. En el segle xvIII fins i tot s'havia arribat a parlar a Alemanya, com una cosa normal, de «peces manuals» o «coses per a la mà»; i, com que encara imperava el pur joc digital, tenien una funció purament gimnàstica, relativa a la tècnica de la pulsació. En temps de Chopin, existeixen també peces de mer ensinistrament; i del principal fabricant, Carl Czerny, encara n'hem de parlar. Però també un home com Henri Herz publica infinites sèries d'exercicis esquemàtics per als dits, tan dificils d'interpretar com de suportar: una Ventafocs confinada eternament a desgranar pèsols.

Adaptació de la traducció d'un fragment de Dieter HILDEBRANDT. *Pianoforte*: *La novella del piano*. Barcelona: Muchnik, 1986

1. Assenyaleu els cinc gèneres pianístics esmentats en aquest text. [0,5 punts]

2.	En algun indret del text, l'autor utilitza metafòricament el conte de la Ventafocs. D'a amb aquest paral·lelisme, a què es refereixen les paraules i expressions següents ex			
	del conte i usades per l'autor?			
	[0,5 punts]			
	— El Príncep:			
	— La Ventafocs:			
	— El palau:			
	— Li paiau.			
	— Les dues germanes de la Ventafocs:			
	— «una Ventafocs confinada eternament a desgranar els pèsols»:			

3. D'acord amb l'opinió de l'autor, redacteu un comentari breu i concís sobre la diferència existent entre els estudis de Chopin i les anomenades «peces manuals» anteriors al cèlebre compositor polonès. [1 punt]

		Etiqueta del corrector/a
Etiqueta identificadora de l'alumne/a		lumne/a

